

Vozárenje stisnilo je marsikateremu Blagovičanu i dan za dnevom petice v roko, kajti mnogokrat, ko je bil tovor tržaških voznikov pretežak, pomagali so ga vleči čez klanec „Ovčak“ proti Trojanom.

Ljudstvo pečá in živi se o tem, kar mu mati zemlja daje. Kakih 95 % prebivalcev bávi se z poljedelstvom. Solčno strán kinčajo visoko gori do Špilka rodovitne njive. Pridelujejo pšenico, rěž, ječmen, óves, prosó in lepo ajdo, poleg tega razno zelenjád. Turšica je v dolini kaj lepa.

Najlepšo, najtežjo pšenico pridelajo v najvišje ležečih vaseh Gabrje, Vóšce in Mali Jelnik.

Senčna stran je slabo obljudena. Zató pa imajo Blagovičanje tù še lépe gozde, osobito v Planjávi.

Kupčija z lesom je srednja. Nekedaj pa je tù cvetela! Tudi je bila obrt z lesom za „parkete“ živahna. Še sedaj leží posestniku Krištofcu omenjenega blagá v vrednosti 2000 gld. domá!

Izvozni les reže 6 žag, katere goni Radomlja.

Tù pa tam, v hiši kajžarjev, pléte se i kita.

Goveje živine priredé mnogo. Ako omenim, da redé trije posestniki 80 glav, menda to jasno govori! Z novo vpeljani — lepšimi plemeni se bo i ta kmalu izboljšala. Bog daj!

Največ lepša pa vasí sadno drevje in tega ni malo! Solčna stran izvrstno vpliva na rast plemenitega sadja. Najlepše sadje imajo Mali Jelničanje. V šolski občini Blagovica pridelalo in prodalo se je l. 1886. — izvauredna sadna letina — sadja v vrednosti 3000 gld.

Poleg sadjarstva cvetè prav vrlo tudi čebelarstvo. Čebelarjev je kakih 20.

Da se ljudstvo toliko in s takim veseljem pečá, iskati je v prvej vrsti uzrok v ugodnej legi in ker se mnogo ajde seje.

Veliko zaslugo za razširjevanje čebelarstva zadobil si je pokojni župnik Josip Lombergar. Omenjeni mož bil je sam marljiv bučelar, ter je to stroko priporočal in razširjeval, kjer je le mogel.

Omenim naj tudi sledeče:

Vzpomladi, ko rěšje cvetè, nesó čebelarji po dva do tri panje na Golčaj. Tù se čebele prvikrat pásejo in veselé pomladanskega solnca.

Po drugej strani živi se 5% ljudstva z rokodelstvom. Mizarjev je 5, tesarjev 10., črevljarjev 20, krojači 3, kovača 2, kolárji 3, tkalcev 10, zidarjev pa mnogo.

Vóšce je poznata vas tkalcev, v katero nosijo od vseh strani župnine in sosednih vasí platno in volno tkat.

S tem narísal sem nekoliko ljudstvo in njegovo delovanje.

D o p i s i.

S Krškega. Pedagogiško društvo. Preslavni deželni zbor kranjski je dovolil »Pedagogiškemu društvu« 50 gld. podpore za l. 1888. Slava in hvála tako domóljubnemu činu preslavnega zastopstva kranjskega. Naj bi ga posnemale tudi druge korporacije! Pri koncertu, katerega je priredil odbor »Pedagogiškega društva« s pomočjo tukajšnjih pevk, pevcev in godbe v dvorani Krškega bralnega društva dné 5. febr. t. l. doslo je društvu okoli 40 gld. čistega dohodka, za kar se izreka tù presrčna zahvala vsem udeležencem.

— Prva slovenska stalna učilska razstava. Šolstvo inih národov napreduje iz raznih vzrokov bolje od slovenskega. Poleg drugih prednosti imajo nemške, česke sole tudi več

učil nego slovenske. Po večjih mestih, n. pr. v Gradci, na Dunaji, prirejajo celó učitelji cele muzeje učnih pomočkov ali tako zvane permanentne razstave učil. — Jednako učilsko razstavo namerava ustanoviti »Pedagogičsko društvo« v Krškem za slovenske šole in učitelje. Nabiralo bode po naši ožji in širji domovini in v občie pri založnikih po svetu raznovrstnih učil: knjige za šole in učitelje, karte, slike, kalupe, aparate, prirodnine in drugo, vse pač, kar šola rabi in kar šoli koristi. Vse nabrane predmete zbiralo bode »Pedagogičsko društvo« v Krškem v lepih prostorih tukajšnje ljudske in meščanske učilnice, kjer bodo stalno razstavljeni vsem slovenskim učiteljem in šolskim prijateljem na ogled. Došla darovana učna sredstva se bodo razglaševala in opisovala v društveni knjigi, v »Ped. letniku« in v šolskih listih: v »Učiteljskem Tovarišu« (v Ljubljani) in v »Popotniku« (v Mariboru). — S tem si dovoljujemo torej na to novo važno podjetje opozoriti slovensko občinstvo, osobito učiteljstvo slovensko; založnike šolskega blaga in šolske prijatelje pa prositi, da bi blagovolili brezplačno in franko pošiljati primernih predmetov v »prvo slovensko stalno učilsko razstavo«.

V Krškem, 16. februarja 1888.

Odbor

„Pedagogičskega društva“.

— V zadnjem času se zopet nekdanje glasilo kranjsko-nemških učiteljev nekako ropenči, kakor da bi še zvonec nosilo, ko ob času najhujšega terorizma. Toda časi so se, hvala Bogu, uže davno izpremenili. Sedaj Vam je trn v peti mlado društvo zaradi mirnega delovanja na šolskem polji. Jezí Vas, da tudi »Pedagogičsko društvo« ne dela zdražbe v deželi. Morebiti je pa tudi še kaki sodelavec »Schulzeitunge« tako naiven, da spozná le »nemškutarjenje v ljudski šoli« kot jedino zaslugo za kranjsko učiteljstvo? Ako se pa bojete, da bode nenaravnemu nemškutarjenju v ljudski šoli sedaj na Kranjskem za vselej odklenkalo, potem je to — opravičen strah! Potem pridejo le načela pravih pedagogov vseh časov in národov v veljavo in to bode gotovo le šolstvu in tudi učiteljstvu na korist! Slovensko učiteljstvo tudi z mirnim srcem pričakuje razprave o Lichtensteinovem predlogu v državnem zboru ter zaupa popolnoma našim poslancem, ki gotovo ne bodo pustili kratiti pravic učiteljstvu in s tem sami sebi tla izpodkopali!

Radi učilske razstave naj se pa »Schulzeitung-a« tudi potolazi, kajti sami dobro vemo, da je za kaj takega Ljubljana pripravnejša, kakor Krško. Ako nas bode te posnemali, nas bode veselilo. Naša razstava postane potem okrajna, kakoršne imajo tudi drugod. Škodoželjnost Vaša se pa morebiti vendar ne bode uresničila, da bi nas nemške firme popolnoma pustile na cedilu. Sicer je pa slovenskim ljudskim šolam s hrvatskimi, češkimi in poljskimi učili tudi toliko pomagano, kakor z nemškimi; vsaj imajo v Graški razstavi še ruska učila.

— Vabilo k zborovanju »Pedagogičskega društva« v Krškem dné 1. marca t. l. ob 1/2 2 uri dopoldne v šolskem poslopju v Krškem. Dnevni red: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Razgovor o »lex Lichtenstein« (poročevalec g. Iv. Lapajne). 3. Nasvétí. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Z Dolensjseka. Kolikor glav, tóliko misli! Zakaj pa, da bi i mi svoje v svojem času ne izpregovorili! Ker se svet obrača, obračamo se gotovo i mi, ki smo na njem, obračaje se pa tudi naša dela, še bolj pa ona, katera preobrátá potrebujejo. Mar pa vse, kar se presukuje res potrebuje preobrátá? Ali je res treba vedno drugače lice kazati? Dandaes je pač to potreba, kakor se samo ob sebi razvidi, kajti ljud bi lahko trdil, da se svet ne omikuje, da stoji, vedno na enej in istej stopinji; ako se pa le kaj malega preobrne, uže je omika tú. Vse se vidi v lepšem lipšu, ko je v resnici.

Takó moramo i mi gledati za nas lepši kinč, da se hoče četrtek preustrojiti v šolski dan. — Kaj pa bo s tem okinčano lepše, šola ali mi? Tolsto vprašanje, katero pa vendar na prvi pogled lahko rešiš. Ne šola, ne mi (učitelji namreč), ker v šoli bodeta učenec kakor učitelj ravno toliko časa sedela, ko poprej, samo ure bodo izpremenjene. Kakov poboljšek je vendar tú? Učenci bodo v poletnem času enkrat v tednu popoldanskih vročih šolskih ur rešeni.

Ali bo pa i učitelj rešen teh vročih ur? O dá! vsaj mu je to prost popoldan, v katerem ima počitek. Res lep počitek to, ker je zimski popoldan takó kratek, poletni pa tako vroč; zakaj naj si ga uporabi, to si, dragi tovariš, sam misli! Ako je učiteljem po mestih ljubše éno popoldne, kakor éno dopoldne sosebno v poletji, naj jim le bo, pa vsim vendar mislim, da ni.

Kaj neki pa mislijo potem na deželi napraviti, sosebno tam, kjer so razdeljeni razredi (poldnevni)? Bodo pa mogoče hoteli popoldanski oddelek v četrtek dopoldne v šolo pozvati? — Kaj pa potem po zimi, ko je v četrtek ponavljevalni pouk; bo pa menda ta v nedeljo, takó, da bomo morali po zimi vsaki dan tako zdravi, sveži zrak šolskih sôb sopsti; po leti pa v najbolj